

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 pett Din 2., do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3., večji inserati pett vrsta Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12., za inozemstvo Din 25. — Rekopisi se ne vratajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon st. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODEBURNICE:
MARIBOR, Grajski trg st. 8 — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 100.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. st. 26. — JESENICE, Ob kolodvoru 101. —
Račun pri postnem Češkovnem zavodu v Ljubljani st. 10.351.

PRVI USPEH HERRIOTA V LONDONU

Konferenca velesil se ne bo vršila v Londonu, marveč v Ženevi, pritegniti pa se morajo vse države, ki meje na Nemčijo

London, 14. okt. Razgovori med Herriotom in Macdonaldom so se prizeli že včeraj dopoldne v angleškem zunanjem ministru. Prvi sestanek je trajal od 11. do 13., popoldne pa se je nadaljeval od 16. do 20. O razgovorih je bil izdan kratek komunik, ki podarja, da so se pričeli razgovori o težkočah, nastalih v zvezi z razorožitvenim problemom. Danes dopoldne se je konferenca med Macdonaldom in Herriotom nadaljevala.

Herriot ne popušča

Z merodajne angleške strani se je po sročnjih razgovorih naglašalo, da je namen tega sestanka zgolj neformalna izmenjava misli in osebni stik, da bi se na ta način odstranile ovire, ki jih je smatrati za vzrok, da ženevska razorožitvena pogajanja ne pridejo z mrtve točke.

Londonski posebni poročevalci Agence Havas poroča, da je Herriot uspel prepričati Macdonalda o tem, da je mnogo bolj oportuno, če se vrši namevana konferenca štirih velesil v Ženevi, ne pa v Londonu. Herriot je odločno zastopal stališče, da se ne more in ne sme dopustiti ničesar, kar bi dovedlo do neuspeha razorožitvene konference ali okrnilo ugled in vpliv Društva narodov. Konferenca velesil v Ženevi bi predstavljala popolnoma reden postopek, ki bi omogočal, da se vsem onim državam, ki so na tem problemu neposredno zainteresirane, nudi prilika, da izrazijo svoje mnenje, nakar bi se mogla dogovorjena pogodba predložiti vsem ostalim državam v ratifikacijo. Če se vrši konferenca v Ženevi, bodo mogle vse delegacije točno zasedovati razvoj pogajanj in na ta način ne bodo več v nevarnosti, da bi bile postavljene pred izvršeno dejstvo. Šele ob koncu razorožitvene konference bi imele vse delegacije priliko, da v zadnji instanci izrazijo svoje mnenje glede nemških zahtev.

Nov belgijski načrt

London, 14. oktobra. Diplomatski dopisnik »Daily Telegraph« poroča iz Ženeve, da je belgijski poročevalci profesor Bourquin izdelal načrt varnostnega pakta, ki bi v gotovih okoliščinah mogoč nadomestiti francoski načrt. Ta belgijski načrt obsegata svetovno in evropsko konvencijo. Svetovna konvencija predvideva splošno konzultacijo med podpisniki Kelloggovega pakta, če mu bi se moral pridružiti tudi Amerika. Druga tako zvana evropska konvencija pa predvideva v glavnem točno določitev, kaj je smatrati za agresivni postopek, s čimer bi se v vsakem primeru takoj jasno določilo krivca.

Konferenca velesil bo v Ženevi

Pariz, 14. oktobra. Današnji listi poročajo o razgovorih v Londonu, da Herriot in Macdonald za enkrat še vztrajata vsak pri svojem stališču. Herriot je odklonil London kot kraj namevanje konference štirih velesil, sicer vztraja pri tem, da se ta konferenca vrši v Ženevi. Listi naglašajo, da je Herriot zahteval točno določitev delovnega programa, te konference in naglasi, da ta konferenca ne sme ničesar sklepiti, marveč voditi samo pogajanja in razgovore. Razen tega zahteva Herriot, da se pritegnejo k tej konferenci vse sosednje države Nemčije.

»Echo de Paris« napoveduje, da bo že danes objavljen v Londonu komunik o sklicanju konference velesil v Ženevo. Komunik bo izrecno naglasil, da ni namen te konference nadomestiti razorožitveno konferenco, marveč zgolj odstranitev onih ovir, ki onemogočajo razvoj in zadovoljiv uspeh pogajanj na razorožitveni konferenci. Datum konference ne si določi, ker se še niso zedili, ali naj bi se ta konferenca vršila pred ali pa šele po volitvah v Nemčiji.

Vznemirjenje v Italiji

Rim, 14. oktobra. Fašistični tisk z največjo pozornostjo, pa tudi z vidnim vznemirjenjem zasleduje razvoj razgovorov med francoskim ministrskim predsednikom Herriotom in angleškim premierjem Macdonaldom. V vidni neravnosti zaradi bojazni, da bi ostala Italija pri tej odločilni akciji v pogledu razorožitve izolirana, se tolazi fašistični tisk s tem, da londonski sestanek ne

more roditi kakih dalekosežnejših rezultatov. »Giornale d'Italia« piše med drugim, da tudi za primer, da bi se Macdonald in Herriot posrečili najti kompromis, ki bi zadovoljeval Nemčijo, ta kompromis ne bi mogel biti definitiven poprej, predno bi ga ne odobnila italijanska vlada. Kar se tiče razprav o novem francoskem razorožitvenem načrtu, pravi omenjeno fašistično glasilo, se tudi ne bo moglo iti preko Italije in to tem manj, ker sodeluje pri teh razpravah tudi ameriški delegat Norman Davis in ker se ne sme pozabiti, da je bila fašistična Italija dosedaj vedno pripravljena sodelovati in podpirati vsako iniciativno za vzpostavitev mednarodne solidarnosti. Ne da se niti misli, naglaša list dalje, da bi Anglia šla tako daleč in ustvarila skupno fronto s Francijo na konferenci za razorožitve in da bi pri reševanju nemškega vprašanja sabotirala Društvo narodov. Novi francoski razorožitveni načrt bo moral Anglija spraviti v sklad s svojimi lastnimi interesi, a isto velja tudi za Zedinjene države, ki se gotovo ne bodo dale zapestati z lepimi frazami.

Francoški načrt sicer ne je objavljen, vendar pa zatnjuje fašistični tisk, da skuša Francijo s tem svojim načrtom prikleniti Anglijo na usodo Francije. Po mnenju fašističnega tiska je francoski načrt odobren že 19 držav, ki v Ženevi sodelujejo s Francijo.

Fašistični tisk razmotriva dalje, v čem prav za prav sestoji francoski načrt in odgovarja na to vprašanje na dokaj nenavaden način, čepravno istočasno naglaša, da besedišči francoskega načrta še sploh ni znano. Fašistični tisk namreč trdi, da je Herriot plagiral druge načrte, ki so bili do sedaj predloženi razorožitveni konferenci. Tako piše »Giornale d'Italia«, da je Herriot v svojem načrtu osvojil idejo ameriškega zunanjega ministra Stimsona v splošnem konzultativnem paketu, ki naj bi se izvajal v primeru, da bi katera država kršila Kelloggovo pakto. Poleg tega trdi, da je Herriot posnel tudi znani belgijski predlog, da

bi se morala v primeru napada na katero državo izvršiti mednarodna anketa, ki naj bi merodajno odločila, kdo je napadalec in kdo napadeni. Dalje očita fašistični tisk Herriotu, da je sprejet v svoji načrt tudi ideja dr. Beneša in Politisa, da se mora državi, ki je postala žrtev napada, pomagati. Tu je Herriot po mnenju fašističnega tiska enostavno vzel za osnova te pomožne akcije ženevski protokol iz leta 1924 in dodal svojo znano idejo regionalnega pakta, s katerim bi bila zajamčena varnost v gotovem delu Evrope. Izkoristil je tudi še Norveško idejo o kontroli mednarodnega letaletstva in dodal še načrte Boncourja in Tardieuja. Tačko je ta konstruktivni Herriotov načrt po mnenju fašističnega tiska prav za prav mešanica vseh dosedaj znanih razorožitvenih predlogov in načrtov. Fašistični tisk končno izraža nado, da se bo Anglia uprla francoskim težnjam in prekrižala francoske namene.

„Uspehi niso veliki“

London, 14. oktobra. Ko je Herriot sponi zapuščal zunanje ministerstvo, kjer so se vršili razgovori, je na številna vprašanja novinarjev o rezultatu doseđnih razgovorov na kratko odgovoril: »Niso veliki.« Z angleške strani pa se izjavlja, da so potekali razgovori prijateljsko in zadovoljivo.

Odgoditev razorožitvene konference

Ženeva, 14. oktobra. AA. Prihodnja plenarna seja razorožitvene konference bo šele po 21. novembra. Henderson je zasedanje te konference sklical tako pozno, da omogoči Franciji, da sestavi svoj razorožitveni načrt v vseh podrobностih.

Dr. Beneš v Parizu

Pariz, 14. oktobra. Semkaj je prispol iz Ženeve češkoslovaški zunanjinski minister dr. Beneš. Počakal bo na povratni Herriota iz Pariza in bo nato razpravljal z njim o stanju razorožitvenih vprašanj in o sestavi ter predložitvi francoskega konzultativnega načrta.

Kitajsko - japonski spor naj se - odredi

Japonska zahteva, naj se razprava v Društvu narodov o mandžurskem sporu odredi za par let

Tokijo, 14. oktobra. AA. Japonska časopisna agencija poroča, da je bil te dni sestanek voditeljev zunanjega ministerstva in ministrov za vojsko, na katerem so merodajni japonski državniki sklenili, da pošljajo japonski delegaciji v Ženevi nova navodila. Japonska delegacija pri DN naj bi predlagala tej ustanovi, da odloži razpravo o Lytonovem poročilu in o kitaj-

sko - japonskem sporu za nekaj let. To pa zato, da se da novi mandžurski državi Mandžukuo priliko, da dokaže svojo eksistenco sposobnost v praksi. Japonska vlada je namreč preprčana, da se bo nova mandžurska uprava obnesla in da bo s tem razpršila dvome, ki jih v tem pogledu izraža Lytonovo poročilo.

Demonstracija madžarskih učiteljev na naši meji

Bivši madžarski učitelji iz Medjimurja razvijajo ob meji revizionistično propagando

Varaždin, 14. oktobra. Na Madžarskem so te dni tukaj ob meji sestali ljudskošolski učitelji, člani učiteljskega odseka madžarske revizionistične lige. Sestanka se je udeležilo okrog 600 učiteljev, ki so dovršili šole v Čakovcu in medjimurskem srezu. Ta sestanek je bil tem bolj zanimiv, ker je učiteljska revizionistična liga znana že od nekdaj kot gnezdo madžarizacije. Svojega delovanja tudi sedaj ni opustila. Podpira tudi sedanja vlada generala Gombócsa, ki je bil nekoč v Varaždinu dobro znan kot častnik pri domobranici. Liga razvija živahn propagando ob meji. Po njenem načrtu je odvetnik Žiga Szabo pustil na madžarski obmejni postaji na proggi ki vodi iz Čakovca, zasaditi v rondonjih cvetje tako, da sestavlja napis Medjimurje. Ta napis pade vsakemu potniku takoj v oči. V Zalaegerszegu je priredila skupino teh učiteljev veliko manifestacijo. Učitelji so nekot obiskovali učiteljske v Čakovcu in služili v Medjimurju. Na njihovem zborovanju je bil tudi zadnji madžarski ravnatelj učiteljske v Čakovcu Karel Zrinyi, ki je zbranil učiteljem razvijal irredentistične misli ter jih pozival, naj bodo pripravljeni, da se nekdo zoper vrnejo v Medjimurje na svoje

dolo. Med učitelji se je takrat najbolj izkazal Karlo Mik, poslednji prefekt medjimurskega učiteljskega konviktov v Čakovcu, na česar predlog se je ustanovila tudi zveza bivših madžarskih čakovskih preparandistov.

Vstaja v južni Bolgariji

Atene, 14. oktobra. AA. Tu krožijo vesti, ki pa jih do zdaj še niso mogli potrditi, da je na južnem Bolgarskem izbruhnila vstaja. Vstisko gibanje je zlasti razvito v nevrokopskih okrajih ob bolgarsko-grški meji. Nezadovoljni bolgarski oficirji so premagali obmejne straže in se vzdali grški vojski.

Sklicanje Narodne skupščine v Nemčiji?

Berlin, 14. oktobra. Narodno socialistična korrespondenca poroča, da namerava Papen ře v tem novembra sklicati v Podstodem velike narodno skupščino, ki naj bi sklopala o temovih parlamentarizma o priklipitvi pravice k državnemu osmeliu in o novem vojnem zakonu.

K zlatemu jubileju kamniške „Lire“

Poročali smo že, da proslavi naše najstarejše pevsko društvo kamniška »Lira« te dni 50letnico svojega obstoja in sadov bogatega delovanja. Kdor zna ceniti lepoto slovenske pesmi, bo razumel pomen tega redkega jubileja, ki se nanj ves Kamnik s svojimi vrlimi pevci marljivo pripravlja. To bo za vse naša pevska društva, pa tudi za široko javnost dogodek, kakršnih poznamo malo. Slika nam kaže pevski zbor kamniške »Lire«, ki nastopi na jutrišnjem slavnostnem koncertu v proslavo društvenega zlatega jubileja. Koncert bo v sokolski dvorani in se prične ob 20.30. Po koncertu bo prosta zabava v vseh zgornjih prostorih Citalnice ob sodelovanju kamniškega sokolskega orkestra. To bo začetek velikih srečanosti, ki se bodo nadaljevale in dosegale vsek v nedeljo.

Podjetnost naših učiteljev

Ljubljana, 14. oktobra. Lani je bil ustanovljen pri JUU poseben ekskurzijski odsek, ki ga vodi litinski učitelji g. Jože Zupančič. Odsek je prirejen že več izletov in sestavila sedaj nov program. V nedeljo bo imel zborovanje, združeno z izletom, in sicer na Sv. Goro v Zasavju, kjer bo kriščani lani otvorjena planinska koča. Učitelji bodo zborovali v svetogorski šoli. Poleg posvetovanj o avtobusih in železniških izletih bo na dnevni rednu tudi vprašanje smučarskega tečaja, ki ga nameravajo prirrediti naši učitelji med božičnimi in novoletnimi počitnicami. Tečaj se bo vršil najbrž na Blokah, v domovini našega smučarstva. Znamenitki voditelji, ljubljanski učitelji gosp. Miroslav Zor pa pripravljajo za EO taborni. Med šolskimi počitnicami odide družiba učiteljev na skupno počitnice pod šotorom.

Naj učitelji nameravajo ustanoviti tudi stavbo zadruga za zidanje letoviškega doma na Jadranu. Med letovišnimi počitnicami je predsednik dravsko sekcije JUU g. I. Dimnik že kupil v Omišu eno najlepših parcel. Naši učitelji so torej tudi izven sole prav marljivi in podjetni.

Tragedija nezakonske matere

Ljubljana, 14. oktobra. Pred dnevi so doživelji stanovalcii rdeče hiše na Poljanskem cesti nenavadno senčenje: v eni številnih več so našli izpostavljenega otročička. Nebogljencu je načela zvečer huknica Uršula Bonca v vezi stopniča št. 6 na Poljanskem nasipu. Otrok je bil zavit v plenice ter je glasno jokal, ko ga je hišnica našla.

O najdbi je bila obvezena policija, ki je začela poizvedovati za otrokovom matero. Nekateri so pripravljali, da je hodila po Poljanskem nasipu neka 20-letna ženska z otrokom v naroci. Bila je srednje postave, vitka in plavolasta, na sebi je imela siv plašč. Na podlagi opisa je policija včeraj popoldne izseljala otrokovom mater v osebi 22-letne brezposebne pletilje Viktorije O., stanujoče na Vodovodni cesti.

Gre za tipično tragedijo nezakonske matere. Iz zagovora ki ga je Viktorija podala na policiji, je razvidno, da je bila nesrečna mladenka k temu koraku skoraj prisiljena. 7 let je imela ljubavno razmerje s plesarskim pomočnikom F. iz Ljubljane, ki končno ni ostalo brez posledic. Letos v februarju je Viktorija rodila krepljega, zdravega dečka, ki se pa njegov oče zanjal ni zmenil. Dekle je bilo brez službe, doma so jo gledali postrani. Reva je bila naenkrat zapuščena ob vseh, fant je ni marjal in sama ni vedela, kako naj preživi sebe in uboge nebogljencu. Usodnega dne ko je izpostavila vite, je odšla k svojemu fantu in mu rekla, naj ji da nekaj denarja, sicer je primorana, da otroka pusti pri njem. Tedaj je pa F. zagrabil otroka in ga hotel treščiti v kot, češ da ga takoj ubije. Prestršena mati mu je izrgala otroka iz rok, nakar je hotel F. pretepeti njo, češ da naj se mu nikoli več ne prikaže pred oči. Ker si Viktorija ni

vedela pomagati, je odšla na Pol

Premiera danes!

Predstave ob 4., 1/4 in 1/410

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

Pomagajmo z združenimi močmi

Proglas dobrodelnega društva „Varstvo“, ki hoče organizirano lajšati bedo

Ljubljana, 14. oktobra.

Predragi bratje, dobre sestre! Svetovna krija je med vsemi narodi na svetu povzročila mnogo bede in siromašta. Tudi naši kraji niso izvzeti; tudi pri nas raste pomanjkanje im uboštvo. Zlasti mnogi ubožni starši so v silnih skrbih, kako bodo preživljali svoje otroke, ker ni denarja, ne oblike, ne živeža. S strahom gledejo v bodočnost. Mnogi starši imajo že šoli odrašči otroke, pa ne vedo, kam z njimi; ne vedo in ne moži poskrbiti primernega mesta, kamor bi dali svoje otroke, da bi se kakorkoli izobrazili in si v poznejšem življenju mogli na pošten način služiti vsakdanji kruhi.

Toda temu siromaštu in tej nevednosti in neznanju se da pomagati, če se vsi kot bratje in sestre združimo v društvu in svojim malim bratom in sestram v združenimi silami pomagamo. Kjer je resnična ljubezen do bližnjega in ljubezen do lastnega naroda, se da vse doseči. To dokazujeta društvo »Narodna zaščita« in društvo »Hrvatski Radija« v Zagrebu. V teh dveh društvih so se združili vsi hrvatski rodomlubi in rodoljubkinje, da pomagajo svojim malim rojakom in rojakinjam. Človek mora občudovati veliko dobrodelno, narodno, prosvetno in gospodarsko delo, ki ga vršata ti dve društvi. »Zaščita« je pri premožnih posestnikih namestila na prehrane in vzgojo nad 60.000 otrok ubožnih staršev. Razen tega je razdelila od leta 1914 do danes 22 milijonov Din v dobrodelne namene. »Radija« pa je namestil nad 15.000 dečkov v razne obrite.

Podobno hoče delovati tudi naše dobrodelno društvo »Varstvo«. Delovalo bo le v dravskih banovini, s sličnimi društvimi v državi bo pa v prijateljskih odnosajih. Društvo hoče: 1. kolonizirati slovenske siromašne otroke in sirote med dobre slovenske družine; 2. nameščati trgovske, obrtne, industrijske in kmetijske učence. Nameščati hočemo samo zdrave in nepokvarjene otroke, stare od 6 do 12 let; v poznejšem obdobju, trgovske in kmetijske stroške seveda dečke v primernih letih in po zmožnostih. »Varstvo« hoče, da bodo manj učenega proletariata, pa več doberih kmetov, obrtnikov, trgovcev in sposobnih delavcev.

Toda društvo ne more dosezati svojih namenov, ako ga ne podpirajo vsi sloji

Za dobrodelno društvo »Varstvo«:

Fran de Cecco,

tajnik.

Anton Mrkun,

predsednik.

O'Neill: Strast pod bresti

Snoči je bila premijera druge drame ameriškega pisatelja O'Neilla

Ljubljana, 14. oktobra. Druga igra ameriškega dramatika O'Neilla s prisiljenim naslovom »Strast pod bresti« daleč zaostaja za »Annie Christie«. Gledate izvirnost, novosti snovi in tehnične dovršenosti ta noviteta ni posebej pridobitev našega repertoaria.

Borba med očetom in sinovi za zemljo in ženo, drakoničnost starca silaka, ki zmaga potomce telesno in duševno, je bila opisana že v mnogih romanih in prikazana že v mnogih dramah. Elementarnost strasti, brutalne lakovnosti in erotike, razlikovanje značajev po načelu dednosti in kot zaključek kesanje in pokorno sprejemanje zaslužene kazni za zločin, vse te motive že poznamo. Novo je le okolje, nova je družba, posoda in oblika.

Godi se ta drama v Novi Angliji okoli 1. 1850 med farmerji, v hiši pa pred hišo Efrajima Cabota, ki je s svojo »strdostjo« pokopal že dve ženi. S prvo je imel dva sina, z drugo, vso mehko in sanjavo, pa enega. Vsi trije sinovi so že možje, prva dva celo že starci, in najmaši. Eben, ima nad trideset let. Starci, ki je prekorčil 75. let, pa se očeni že trečič, in sicer z zelo mlado vdovo.

Kruto izkoriscena in zlorabljenia starejša sinova zato ostavita farmo, Eben pa ostane, se otepa zapeljive mačeve, a se vanjo vendarje zanjibui in dobi že njo sinčka. Starci Cabot je bil že zelen obližbil, da ji prepiše vso farmo in razdeleni vse tri starejša sinova, tako mu rodi sina. Oče in Eben se spreti: Eben zve za očetovo podobo z mačeo in misli, da je bil po mači-ljubici oslepjen. Zakaj dal ji je sinca in ž njim izgubil farmo, ki je zdaj mačeha in njenega sinčka. Eben divje preklima želeno izdelajko. Ali Abbie — tako je

imenitno je ustvarila ga. Nablocka sveto vodo-mačeho-ljubico-zločinko-skensank Abbie. Njena zdrava zunanjost, razložna naravna animalnost, iskrena vdanost, obuj in končna skrušenost so dajali psihološki pestri vlogi močno plastiko in prepričevali.

Vseh enajst ostalih vlog je zgolj ep

zodnih v množici, ki je na botrimi, pleše popiva in se roga starcu Cabotu. Edini godec, g. Sancin opazljivo vodi nekako kvadrilo s tiroškim metanjem žensk kvísku.

Režijo je imel g. Bratko Kreft. Želel sem si izposoditi nemško knjigo, po kateri je igra prevedena, da bi primerjal avtorjeva režijska navodila s Kreftovo režijo. Ali knjige nisem mogel dobiti niti pri raznolikosti. Govorim torej le o tem, kar sem videl.

Na odrnu vidimo v pretezu farmersko hišo: zgoraj dve spalnici, spodaj soba in poteg kuhinja. Vse med bresti, zelenim drevesjem. Zato se drama tudi imenuje »Strast pod bresti...«

Menda si moramo predstavljati, da imajo tiste tri sobe, kuhinja in stopnice sprejaj tu dij stene. Da pa lahko gledamo dejanie v teh prostorih seveda sprejaj n i stene. Osebe prihajajo zato na prizorišče od zadaj in okoli vse hiše. Čudno je torej, da včasih vendarje skočijo kar skozi nevidne stene, da plesacki planejo kar skozi kuhinjsko steno in da te torej naše predstavljanie sten včasih pravimo, včasih pa ne.

Ali je tako odredil avtor ali g. Kreft? Bilo bi bolje, da bi nam bil g. režiser razši to nedoslednost pojasnil v »Gledališkem listu«. Namesto takega pojasnila pa se je spravil »brez možgan«! 19. oktobra 1932 na moj »naturalizem« iz l. 1896! Razumem se se od srca smejem.

Toda jaz pišem danes o Kreftovih režijah iz l. 1932 in za revaržo ne posegambiti po Tempih niti po avdijencah na magistratu, ko je bil Nekdo obupan... Ne, ne, pustimo osebnosti! Življenje je pestro in veselo, in batine padajo zdaj s te, zdaj z druge strani.

Izjavljam le, da se za »naturalista« nisem nikdar smatral, nisem, niti nisem bil. Kvečemu realist! Fr. G.

ZKD predvaja danes in jutri ob 2. popoldne ter v nedeljo ob 11. dop.

Planine v plamenih

Grandiozni alpinski vojni film. — Borbe na vrhovih Dolomitov za časa svetovne vojne. — Predstave v

Elitnem kinu Matici

Ob splošni trgovski

Maribor, 13. oktobra.

Dodatno k našemu zadnjemu poročilu o gibjanju cen za vino in vinski most sporočamo

Gornja Radgona. Vinarska podružnica v Gornji Radgoni je priporočila oblastvu, da odredi termin trgovke v okolici Gornje Radgone ne pred 15. t. m., seveda naj bo trgovci ranih sort kakor portugalske in Bouvierjeve ranine tudi poprep dovoljena proti potrebi prijavi pri občinskem uradu.

Priporoči vinogradarjem, naj opravijo trgovke z največjo točnostjo. Zaradi dolgotrajne suši ni grozdje na nekaterih trtah dozorelo; tako grozdje je ostalo majhno, ovemeno in kišeo in se tudi najde na eni in isti trti, ki ima poleg teh tudi dobro razvito grozdje. Potrebno je, da se trga nezrelo grozdje posebej in porabi za domačo pijačo, ker kvarci kakovost pridek in tudi slabo vpliva na ceno.

Ako ostane vreme do trgovke lepo, bo kvaliteta letosnjega prideka zelo dobra. Ker bo množina prideka ne samo v Jugoslaviji temveč tudi v vseh drugih vinorodnih deželah zaostala za lanskim pridekom, je vedno podružnica mnenja, da se bo za vinski moštke, ki so pozno in čisto spravljene, dosegla cena ne pod DIN 3 za liter. Sončirani moštci posameznih vrst se morajo višje ceniti. Grozdje se naj ne prodaja pod DIN 2 za 1 kg.

Dolna Lendava. V dolnjeljandskih goricah je vinski trgovate leto prejela. Sresko načelstvo je sporazumno z vinogradniki odredilo 3. oktober kot pričetek letosnjega splošnega trgovatja. Boljši vinogradniki bodo dočakali do 10. in še dalje. Z uradno dočetljivo pričetka trgovatve se je letos trgovate pričela dva tedna kasneje, dočim so lansko leto vinogradniki pričeli trgovati že sredi septembra. Po klostremeburski tehnici merijo moštci sledče kolikine sladkorja: laški rizling 20.4. silanec 19.7. medenka 19.1, m. frankinja 21.9. portugalka 17.0.

Gostilničarji kupujejo mošt za gostilno liter po DIN 3. V splošnem bo letosnjega trgovatva prav dobra, kvalitativno celo boljša kot lani.

Zaloge lanskega letnika so že popolnoma poslene. Cene lanskim vinom so 1 do 3 DIN liter; v gostilnah pa plačujejo od 8 do 16 DIN.

Konjice. Moštci še zaenkrat niso v prometu. Cene lanskih vin so pa tako različne z ozirom na kvaliteto. Najnižja cena pri vini je 2 DIN za liter z 8–10% alkohola in 8–12% kislino, v pretežni meri prevladuje vrbovec. Nekoliko boljša kvaliteta 3 DIN z 10% alkohola in 8% kislino.

Sortirana bela vina: laški rizling z 12% alkohola in 9% kislino stane 4–5 DIN liter, burgundec z 12% alkohola 8% kislino, stane liter 5 DIN. Traminec s 13% alkohola in 7–9% kislino stane 6 DIN liter.

Cenino so v splošnemu dražje. Modra frankinja z 10% kislino in 11% alkoholu

Din za liter. Mešana črnina 3 DIN liter. Črno vin v gostilnah za bela vina 6, 8, 10 DIN, za črnino 10 DIN.

Krško. Portugalka se je prodajala od 4 do 6 DIN liter, v gostilni se toči po 8 DIN liter. Toča in vihar od 3. t. m. ze vinogradnikom tako preplašil, da vsi prek in prek trago. Mosti imajo 17 do 20% sladkorja.

Vinarsko društvo za dravsko banovino v Mariboru.

50 let dela

Ljubljana, 14. oktobra.

Jutri stopi v zasljeni pokoj zaradi bolezni g. Rajko Sitter, prokurist v vodstvu tvrdke Ivan Jax in sin v Ljubljani. Južan se je posvetil v svojih mladih letih

Belešnica

sko centralo ter je njen namen edino ščititi interes Dolenske in dvigniti njen tujski promet. Zato na plan, vsi Dolenci!

Koledar

Danes: Petek, 14. oktobra, katoličani: Kalist, Sestrena; pravoslavljeni: 1. oktobra.

DANASNE PRIREDITVE:

Kino Matka: Lepa pustolovščina.

Kino Ideal: On in njegov sluga.

Kino Dvor: Dekle na križu.

ZKD: Planine v plamenih. Ob 14. v kinu Matici.

Dežurne lekarne

Danes: Dr. Picoll, Dunajska cesta 6, in Bakarči, Sv. Jakoba trg 9.

Spod sita in rešeta

Pravijo, da bi se rešili iz te preklicane krize, če bi začeli vsi brez izjemne štediti. Ta reč je jasno priporočljiva in jo kanijo na debelo propagirati. Zadnji dan oktobra bo mednarodni dan varčnosti in bomo vse nosili dinar v banke. Pri nas pojde to štedenje lahko, ker nismo kaj posebno pri dejaju drugod bo pa težje. Za primer lahko vzamemo kar Društvo narodov, ki takisto pridno štedi.

V Društvu narodov boš največjih narodov ni, ampak to nič ne de, kajti glavno je, da je društvo in da štedi. Stedi pa kaj temeljito. V Zenevi je bil dosežen kompromis, po katerem bo dobival bodoči generalni tajnik v bodoče na leto samo 1.400.000 DIN place, italijanski zastopnik Auritti in norveški zastopnik Hambro po 1 milijon 190.000, nemški, angleški in japonski tajnik, ki bo zastopal eno izmed južnoameriških držav, po po 980.000 dinarčkov na leto. Če se stejetamo skupaj samo te gospode, ki bodo morali štediti, dobimo 7.700.000 dinarčkov na leto. Pa recite, če ne bo to res jasno karistno štedenje.

Lepa pustolovščina

(Premiera danes v Elitnem kinu Matici).

Ljubljana, 14. oktobra. Srčan, zabaven in do najmanjih podrobnosti izdelan film je Ufina »Lepe pustolovščinac«. Za njega so angažirali celo vrsto znanih umetnikov. Glavne vloge igrajo Käthe Nagy, Wolf Albach-Retty, Adela Sandrock in Otto Walburg. V ostalih vlogah srečamo še Ido Wüst, Alfreda Abla, Oskarja Simo in še precej drugih prvovrstnih igralcev.

Prinašamo kratko vsebino: Helena živi na domu svoje tete, grofice d'Eguzon. Dejaje se prizena na dan, ki je določen za najnovo poroko z ostarem in prav nič romantičnim plemičem Valentinem Buroyerjem, ki ga je Heleni izbrala njenega teta. Helena pa ljubi Andreja, sina svoje tete. Misli ž, da je na njo čisto pozabil, ker ji ni pisal, kar je odpovedal v diplomatsko službo v inozemstvu. Tik pred poroko pa pride Andrej in odkrije spletko, ki jo je zasnival njegova mati, da bi ga ločila od Helene. Ko pride Valentijn po nevesto, sta Andrej in Helena že na poti k starji materi, kjer nameravata preživeti medene teme.

Starja gospa Trevillac, ki je srečana, da vidi svojo vnukino in njenega dobročinstva moža, noče poslušati, ko ji misli Helena odkriti svojo prevaro, in poskrbi za vse, da bi se novoporočeno dobro počuti. Drugo jutro pride Valentijn in tedaj je izkazal, da Andrej ni Helenu mož. Ker se pa Valentijn naposlед odpove Heleni in se hočeta mlada čimprej poročiti, jima starja gospa Trevillac odpusti, posebno še zato, ker je sama na nasvet svoje stare služabnice položila na prav poročne sobe tri večje rožmarina, da bi nevesta stopila nanje in bi bil prvi otrok prav gotovo deček...

Posebno preseneča v tej komediji Adela Sandrock, naša starza znanka, ki igra, kakor ji veleva sreča. »Lepe pustolovščinac« je film, ki bo vsem gledalcem nudil užitek, kakršnega ga že dolgo niso imeli.

Iz Celja

Dnevne vesti

Iz Ljubljane

— Odlikovanje. S kolajno za vojaške vrline je odlikovan narednik-vodnik II. klase pilot-lovec Ivan Koroš.

— Vpokojitev. Vpokojen je arhitekt banške uprave vrbaške banovine Matija Lovrenčič.

— Odbor CMD v Laškem. Podpisana podružnica sv. Cirila in Metoda v Laškem je izvoila na svojem rednem občnem zboru dne 8. t. m. sledči odbor: Četina Ivan, nadučitelj v pokolu v Laškem, načelnik Marija dr. Roščev, soprogata mestnega župana v Laškem, načelnika namenstnika. Zupanc Blaž, brivski mojster in posestnik v Laškem, tajnik Stegnšek Josipin, učiteljica osnovne šole v Laškem, blagajnjčarka Kislinger Juro, upravnik osnovne šole v Laškem, odbornik Mayer Ernest, prosvetni referent v Laškem, odbornik Drobnič Nina, učiteljica osnovne šole v Laškem, odbornica Dr. Lovšin Ivan, zdravnik OZUD v Laškem in okrožni zdravnik, odbornik Štrekelj Mila, soprogata davčnega upravitelja v Laškem, odbornica Tratnik Ivan, sodnik v Laškem, odbornik Mag. pharm. Uježić Vekoslav, lekar nar v Laškem, odbornik Dr. Smit Josip, sodnik v Laškem, odbornik Za delegata za glavno družbo se izvolila gg. Ivan Četina in Rudolf Derganc, trgovec v Laškem. Za preglednika računov se izvolila gg. Milica Kubica, učiteljica osnovne šole v Laškem, in Vekoslav Benko, učitelj osnovne šole v Laškem.

— Opozorilo planincem. Podružnica S. P. D. v Škofji Loki sporoča, da je kočna na Ljubniku odprtja in oskrbovana vse leto. Pot je dobro markirana, tako da je dostop mogoč od vseh strani. Tura je zlasti priporočljiva v jesenskih dneh vsed izredno lepega razgleda. — Podružnica S. P. D. v Bohinju naznana, da je koča pod Bogatinom zaprt. Kdor jo želi poseti, naj se zglaši pri g. Hodniku, gostilnčarju v Bohinju.

— Gg. ministrom, senatorjem in narodnim poslancem! V imenu zapovednikov železniških stranouprskojcev, provizionistov, miloščinarjev, železniških invalidov, vдов in otrok državne in južne železnice je podpisano društvo ponovno primorano, da vas, gospodje, pri jesenskem zasedanju narodne skupščine ponovno tem potom opozori na bedo in krvicu, ki se gode tem revedem. Zadeva vam je dobro znana, ako bi slušajmo le še potrebovali v tem pogledu kakšnih pojasnil, je društvo vedno in povsod na razpolago, da osebno ali pismeno da pojasnilo na vsako vprašanje. Vsi ti trpiši so v duhu pri vašem delu v Beogradu v trdni nadi, da jih ne boste pozabili, temveč da boste na merodajnih mestih storili vse, da tudi tem ne-srečnikom, ki so žrtvovali vse svoje moči v blagor države in človeštva ter plačevali prispevke za svojo pokojnost, vendar enkrat zasije toplejše solnce. — Društvo žel. vpkojencev za drav. ban. v Ljubljani.

— Dobave. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejme do 18. t. m. ponudbe glede dobave pločevine, cinktrakov, kositra, svinčenega zaličja, žice, spojk za bločne verige, rdeče litine, smirkovega platna, steklenega papirja, jeklenih krtca, žičnikov ter razpršilcev za slikanje; do 21. t. m. glede dobave železa, jekla, krtca za kolektor in veržnih zapor za signalne strelitinske okvirje; do 25. t. m. pa glede oddaje pli v naslovkovanje in popravilo. Predmetni pogoji so na vpogled pri istem oddelku.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večinoma oblačno in nestanovitno vreme. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države deloma oblačno. Kazalo je, da dobimo zopet lepo jesensko vreme, pa se je čez noto nebo nenadoma močno poblačilo in danes se vreme kisa. Najvišja temperatura je znašala v Skopiju 28, v Splitu 26, v Beogradu 23, v Sarajevu 20, v Zagrebu 19, v Ljubljani in Mariboru 17 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 761, temperatura je znašala 9 stopinj.

— Kravna rodbinska tragedija. Včeraj zjutraj se je odigrala v Karlovcu pretrstljiva rodbinska tragedija. Delavec Josip Žitnik se je nedavno vrnil iz Lepoglave, kjer je preselil dve leti zaradi tativne. Žena mu je posiljala denar, končno se je pa naveltila takega zakonskega življenja in se je hotela ločiti od moža. Včeraj je odšla v župnišče, ker ni hotela prenočiti doma, zjutraj se je pa vrnila, da bi skuhala možu kavo. Ko je bila v sobi je mora zaklenil vrata, pograbil noč in jo zabdel v prsa. Žena je začela klicati na pomoč, sosedje so poklicali policijo, ki je vlimala vrata. Žena je ležala v sobi vse okrvljena, mož pa zastrupil z očotovino. Oba so prepeljani v bolnico, kjer je mož baje že umrl, žena se pa še bori s smrtno.

— Grd zločin pohotneža. V vasi Lučane blizu Banjaluke je 25-letni Smail Tuzlič v sredo oskrnili 11-letno dekleco. Deklica, ki je tako bolna, da ni za nobeno težje delo, je šla v miraku po opravkih v Jajce. Srečala je neznanca, ki jo je napadel in posilil. Drama je povedala, kaj se je zgodilo z njo, in policija je zločinca kmalu arstirala. Ljudje so ga hoteli linitati, tako so bili ogorenji.

— Izredno težkega mrjaceva so ustreličili lovci v nedeljo v gozdovih blizu Bjelovara. Mrečna je tehtala 265 kg, dolga je bila 2.65 m, visoka pa 1.20 m.

— Kakor slonovina bele in lepe zobe dobite z uporabo dobre Chlorodont zobne paste. Poskus Vas prepriča. Tuba 8 Din.

Pri številnih nadlogah ženskega spola povzroči »Franz Josefova« grenčica najboljše olajšanje. Spričevala klinike za bolne ženske potrjujejo, da se poslužujejo zelo milo odvajajoče »Franz Josefova« vode zlasti pri otročnicah z najboljšim uspehom. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Igrščka ulica 10. Informacije glede tkanja preprog daje društvena odbornica gospa Marijana Lindnerjeva vsak torek ob 18. do 17. v društvenih prostorih, Rimska c. 9.

— Nov grob. Včeraj je poleg v Ljubljani dolgi in težki bolezni slusatelj juridične fakultete g. Joso Bujas. Pokojni je bil simpatičnega, mirnega značaja, med tovarši splošno priljubljen. Pogreb bo jutri ob 16. z Miklošičeve ceste 4. Boji mu lahka zemlja, težko prizadetim svojim naše iskreno sožalje!

— Ij Primarij dr. Fran Gösti slavi jutri 25-letnico, kar se je poročil s svojo soprogo go. Marijo Schmetz-Schmidovo. Pred vojno je ta zaslužni naš psihiatrer vodil bolnico za duševno bolne v Gorici, kot begunec je bil na Češkem, odkoder je prišel v Ljubljano, kjer je uredil v poslopu nekdajne prisilne delavnice bolnico za duševne bolne, kjer še sedaj deluje kot primarij moškega oddelka. Splošno spoštovanemu paru iskrene želite!

— Ij Ljudski simfonični koncerti. Glazbalska uprava je sklenila prirediti v letoski koncertni sezoni poleg rednih velekih simfoničnih koncertov, ki se bodo vršili večinoma v ponedeljek zvečer, tudi vrsto simfoničnih koncertov kot nedeljske dopoldanske koncertne prireditve. Ker so cene znižane in ti koncerti namenjeni vsem ljubiteljem prave resnične glasbene umetnosti, imajo naslov ljudski koncerti. Sporedi posameznih koncertov bodo v prvih vrstih sestavljeni iz del klasične literature, ki so lažje razumljiva in zaradi svoje lepote tudi siršim pletistem koncertnega občinstva bolj pri srcu. Izvajal jih bo naš izvrstni operni orkester, ki je za koncertne nastope v godah pomnožen, pod vodstvom svojih dirigentov, opernih kapeljnikov. Prvi ljudski koncert, ki bo v nedeljo 16. t. m. v unionski dvorani, dirigira kapelnik Neffat. Kot solist nastopi mladi violonist Miran Viher iz Celja. Imena skladateljev, ki so zastopani na tem koncertu s svojimi deli: Mozart, Schubert, Bach, Vieuxtemple in Massenet, so nam po roki o visoki umetniški vrednosti koncertno sporeda. Poudariti pa moramo, da bodo ti koncerti izvedljivi le v tem sločaju, če najdejo zanimanje pri našem občinstvu. Zato pričakujemo tudi velik uspeh.

— Ij »Dobri vojak Švejč«, ta znamenita, svetovno znana burka - satira, je že pred premijero prejšnjo nedeljo velik uspeh. Delavski oder »Svobodec« vprizori v nedeljo 16. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice reprezo te burke - satire. Pridite, da se še enkrat od srca nasmejete. Vstopnice se dobre v Delavski zbornici po 10. t. m. pri plesnih vajah.

543-n

— Ij »Zvezca bivših salzejanskih gojencev in oratorjanov na Rakovniku« vabi na skupni izlet v Zadobrovo, ki se bo vršil v nedeljo 16. t. m. Zbirališče ob pol 14. na Zaloški cesti pri vrvi Šarabon. Povratek ob 19. ur.

Odbor.

— Ij »Dobri vojak Švejč«, ta znamenita, svetovno znana burka - satira, je že pred premijero prejšnjo nedeljo velik uspeh. Delavski oder »Svobodec« vprizori v nedeljo 16. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice reprezo te burke - satire. Pridite, da se še enkrat od srca nasmejete. Vstopnice se dobre v Delavski zbornici po 10. t. m. pri plesnih vajah.

— Ij Seznam izgubljenih predmetov, prijavljenih upravi police, v času od 16. do 30. septembra: denarnica s 180 do 190 Din; pletena ročna torbica, v njej železniška legitimacija s sliko, glaseča se na ime Helena Tomšič; zlatna igla z rubini in v sredji vdelanim akvamarin - kamnom; ročna torbica, v njej 130 Din, žepni nož in robec; 10 m bele kotonine; moško kolilo št. 22.202, rjava pleskana z navzgor obrnjenim krmilom; damska srebrna zapestna ura; damske rokavice iz jelenove kože; delavska knjižica, glaseča se ime Josip Željko; ploščnat obesek za uro s sliko Dubrovnika; s stroškom preluknjana denarnica, ima kot okrasek italijansko zvezdo, v denarnici 60 Din; listnica, v njej vojnička isprava in druge listnine, glaseče se na ime Ludvik Kern; torbica, v njej nekaj nad 100 Din, 2 klučna v malešnosti; torbica, v njej nekaj kovanega denarja, rožni venec in robec; siv klobuk; pletena ženska jopicica, v zepu denarnica z 62 Din in 2 listniki; zlat prstan z diamantom; svitlosiva boja; 200 Din; ročna torbica, v njej 10 Din in izkaznica za Dečki doma in rožni venec, in ženska srebrna ura z vetrizico.

— Ij Seznam najdenih predmetov, prijavljenih upravi police, v času od 16. do 30. septembra: denarnica s 180 do 190 Din; pletena ročna torbica, v njej železniška legitimacija s sliko, glaseča se na ime Helena Tomšič; zlatna igla z rubini in v sredji vdelanim akvamarin - kamnom; ročna torbica, v njej 130 Din, žepni nož in robec; 10 m bele kotonine; moško kolilo št. 22.202, rjava pleskana z navzgor obrnjenim krmilom; damska srebrna zapestna ura; damske rokavice iz jelenove kože; delavska knjižica, glaseča se na ime Ferdinand Magdalene; 100 Din; 110 Din; ženski dežnik; srebrna damska ura z vetrizico; ročna torbica, v njej 4 klučni in razne malešnosti; moderne sivo-pisane hlače; ročna torbica, v njej denarnica in kluč in šop ključev. — V železniških vozovih so se našli ti - le predmeti: 16 dežnikov, 4 palice, 9 klobukov, 8 čepic, 2 otroška klobučka, 2 slamnika, 8 ženskih jopic, otroška jopicica, otroška majica, otroški plášček, pletena siva jopicica, 4 par ženskih rokavic, usnjene copate, torbica, v njej kopalne hlačke, povrnilnik, knjiga »Ljulin«, blago za žensko obliko, deški jopič, železna ponev, listnica s knjigo in 30 Din, knjiga »Brak jazbecar«, 3 kovčagi, ročne prtičage, načniki, 2 nabribalka z raznimi predmeti, 2 aktovki, srajca, ročna torbica z Din 62, prazen kovčeg, skavtska čutara, moški suknjič, fotoaparat »Afrac«, žepna ura, nemška knjiga, prazen sodček, molitvena knjižica, slovenska in nemška knjiga, staro perilo in par ovratnikov, delavska knjižica, glaseča se na ime Ferdinand Magdalene; 100 Din; 110 Din; ženski dežnik; srebrna damska ura z vetrizico; ročna torbica, v njej 4 klučni in razne malešnosti; moderne sivo-pisane hlače; ročna torbica, v njej denarnica in kluč in šop ključev.

— Ij Seznam najdenih predmetov, prijavljenih upravi police v Ljubljani od 16. do 30. septembra: načniki; denarnica, v njej Din 20.75; pasji ovratnik Ljubljana 1932, št. 126; železni drog, 9 kg težak; ročna torbica, v njej prazna denarnica in malešnosti; torbica, v njej nekaj kovanega denarja, rožni venec in robec; siv klobuk; pletena ženska jopicica, v zepu denarnica z 62 Din in 2 listniki; zlat prstan z diamantom; svitlosiva boja; 200 Din; ročna torbica, v njej 10 Din in izkaznica za Dečki doma in rožni venec, in ženska srebrna ura z vetrizico.

— Ij Seznam najdenih predmetov, prijavljenih upravi police v Ljubljani od 16. do 30. septembra: načniki; denarnica, v njej vojnička isprava in druge listnine, glaseče se na ime Ludvik Kern; torbica, v njej nekaj nad 100 Din, 2 klučna v malešnosti; torbica, v njej nekaj kovanega denarja, rožni venec in robec; siv klobuk; pletena ženska jopicica, v zepu denarnica z 62 Din in 2 listniki; zlat prstan z diamantom; svitlosiva boja; 200 Din; ročna torbica, v njej 10 Din in izkaznica za Dečki doma in rožni venec, in ženska srebrna ura z vetrizico.

— Ij Domaci kostanj in revne družine.

Golovski hrb, tivoljski in Šišenski gozd so zadnje dni zopet občivali. Domaci kostanj je dozorel in v enem kot drugem gozdu je polno siromašne mladine in odraslih, ki ga dan za dan nabirajo in nosijo v vrečah in košarah domov, kjer si ga skuhajo za večerjo. Nabirajo pa tudi dijivi kostanji, ki ga prodajajo zakupniku na krog. Ta sedež je tudi kruh za revne zgodne. — Ij Grobovi se začijo in zajajajo. Pri Sv. Križu kot pri Sv. Križu je postal zadnje dni zopet občivali. Domaci kostanj je dozorel in v enem kot drugem gozdu je polno siromašne mladine in odraslih, ki ga dan za dan nabirajo in nosijo v vrečah in košarah domov, kjer si ga skuhajo za večerjo. Nabirajo pa tudi dijivi kostanji, ki ga prodajajo zakupniku na krog. Ta sedež je tudi kruh za revne zgodne.

— Ij Grobovi se začijo in zajajajo. Pri Sv. Križu kot pri Sv. Križu je postal zadnje dni zopet občivali. Domaci kostanj je dozorel in v enem kot drugem gozdu je polno siromašne mladine in odraslih, ki ga dan za dan nabirajo in nosijo v vrečah in košarah domov, kjer si ga skuhajo za večerjo. Nabirajo pa tudi dijivi kostanji, ki ga prodajajo zakupniku na krog. Ta sedež je tudi kruh za revne zgodne.

— Ij Grobovi se začijo in zajajajo. Pri Sv. Križu kot pri Sv. Križu je postal zadnje dni zopet občivali. Domaci kostanj je dozorel in v enem kot drugem gozdu je polno siromašne mladine in odraslih, ki ga dan za dan nabirajo in nosijo v vrečah in košarах domov, kjer si ga skuhajo za večerjo. Nabirajo pa tudi dijivi kostanji, ki ga prodajajo zakupniku na krog. Ta sedež je tudi kruh za revne zgodne.

— Ij Grobovi se začijo in zajajajo. Pri Sv. Križu kot pri Sv. Križu je postal zadnje dni zopet občivali. Domaci kostanj je dozorel in v enem kot drugem gozdu je polno siromašne mladine in odraslih, ki ga dan za dan nabirajo in nosijo v vrečah in košarах domov, kjer si ga skuhajo za večerjo. Nabirajo pa tudi dijivi kostanji, ki ga prodajajo zakupniku na krog. Ta sedež je tudi kruh za revne zgodne.

— Ij Grobovi se začijo in zajajajo. Pri Sv. Križu kot pri Sv. Križu je postal zadnje dni zopet občivali. Domaci kostanj je dozorel in v enem kot drugem gozdu je polno siromašne mladine in odraslih, ki ga dan za dan nabirajo in nosijo v vrečah in košarах domov, kjer si ga skuhajo za večerjo. Nabirajo pa tudi dijivi kostanji, ki ga prodajajo zakupniku na krog. Ta sedež je tudi kruh za revne zgodne.

— Ij Grobovi se začijo in zajajajo. Pri Sv. Križu kot pri Sv. Križu je postal zadnje dni zopet občivali. Domaci kostanj je dozorel in v enem kot drugem gozdu je polno siromašne mladine in odraslih, ki ga dan za dan nabirajo in nosijo v vrečah in košarах domov, kjer si ga skuhajo za večerjo. Nabirajo pa tudi dijivi kostanji, ki ga prodajajo zakupniku na krog. Ta sedež je tudi kruh za revne zgodne.

— Ij Grobovi se začijo in zajajajo. Pri Sv. Križu kot pri Sv. Križu je postal zadnje dni zopet občivali. Domaci kostanj je dozorel in v enem kot drugem gozdu je polno siromašne mladine in odraslih, ki ga dan za dan nabirajo in nosijo v vrečah in košarах domov, kjer si ga skuhajo za

P. Dosevnicel:

Prokletstvo ljubezni

Roman

Zdele se ji je, da bo še najbolje, če vse po pravici.

— Kako je prišlo ta otrok k vam?

— je ponovil Ramon.

— Bože moj, gospod, — je odgovorila v zadregi, — to je kaj enostavno. Osem ali devet let je tega... ne spominjam se več dobro, ko sva prevezela z možem tega fantiča, ker so ga starši zavrgli.

— Kje pa? — je vprašal Ramon z drhtecim glasom.

— Kje?... Čakajte, da se spomnim... bilo je...

— Morda v Boulogni, a?

— Vse ve, — je pomisnila Zefyrina.

— Prav sem storila, da ga nisem hotela včeti za nos.

— Veste, gospod detektiv, to ni izključeno... Zares... da, morda je bil v Boulogni... Trdit na tega ne morem... Zagotavljam pa vas, da z možem nisva pri tem ničesar zakrivila. Pravica nama ne more ničesar očitati.

Ramon se je ves tresel.

Končno je torej le dosegel cilj, ki ga je tako dolgo zaman zasledoval. Bil je že na sledu otroku, ki ga je bil zavrgel.

— Pomirite se, gospoda, — je nadaljeval na videz mirno. — Ni moj namen nadlegovati vas zavoljo tega otroka. Evo, za kai gre... Neka bogata rodbina me je naprosila, naj poiščem siroto, ki jo hoče očividno adoptirati. Slučajno sem zvedel za usodo dečka, ki o njem govoriva, in to me je privedlo k vam.

— Da, gospod detektiv, razumem dobro.

— Ali bi mogel videti tega otroka?

— je vprašal.

— Zdaj ga ni tu, — je odgovorila Zefyrina, ki je takoj spoznala, da brez Slimaka ne bo mogla nadaljevati pogajani z detektivom.

— Kje pa te?

— Pri svojem očetu, pri mojem možu.

— Ali bi se z možem hotela ločiti od nista?

— Ah, gospod, zelo rada ga imava. Toda moj mož vam odgovori bolje, on vam pojasni, kako in kaj je s to zadevo.

— Saj vam rad plačam, kar bo treba.

— To se ve, gospod. Toda jaz sem samo ženska, jaz v takih primerih ne morem odločati. Pomeniti se morate z mojim možem.

— Ali bo drevi doma?

— Dvomim, gospod. On je... zna... Moj mož je brusač in mora hoditi od hiše do hiše, če hoče kaj zasluziti. Ce bi hoteli priti jutri zvečer, bi mož povedala in počakal bi vas.

Ramon je spoznal, da od te babnice ne bo ničesar zvedel.

— Pridem jutri zvečer ob osmih, — je dejal in odšel.

Claudinet je storil prav, da se med pogovorom ni prikazal. Ce bi bil osumljen, da je on privedel detektiva, bi bil poštano tepen.

— Vražji policaj, — je pomisnila Zefyrina... Človek nikoli ne ve, kaj prav za prav hočejo takile tiči... Zaviti mu vrat ali pa prisiliti ga, da pride z bar-

vo na dan... K sreči je Slimak prebrisani... In tudi Panouille je fant od fare... Ni ga treba učiti... Če jima pa preti nevarnost, si bosta že znala pomagati.

Ramon se ni vrnil v hotel, temveč je v restavraciji malo prigriznil, potem je pa hodil dolgo brez cilja po mestu in šele ko je bil že močno utrujen, se je počasi vracal proti hotelu.

Legel je, hotele zaspati, pa dolgo ni mogel. Ko je končno zaspal, so ga manjše težke sanje. V sanjah je slišal glas ubogega otroka, ki ga je zdaj gredil, zdaj zopet šepejal besede odpuščanja, pa tudi glas nesrecne matere, ki je med krčevitim ihtenjem ponavljala njegovo ime.

Komaj se je zdamilo, je bil že običen in pripravljen k odhodu. Kremil je v mesto kar na slepo srečo in slučajno je zanesel k Boulognemu gozdu.

Naključje? Ali pa ni bil to v resnici tisti usodni nagon, ki žene vsakega zločinca tja, kjer je storil zločin?

Prišel je do knežjega parka in zaledjal pred seboj dobro znano hišo. Na vratih je bil nalepljen listek, da se odda hiša v najem in da dobe interenti vse potrebne informacije pri hišnici.

Hišnica mu je dala kar ključe, proučil je, nai si sam ogleda hišo. In tedaj se je Ramonu zazdelo, da se sanje prejšnje noči nadaljujejo.

Vstopil je v prazno sobo, kjer se je bila pred leti sesula njegova sreča v prah. Helena in mati sta stali takrat pred njim, on je držal v roki usodno pismo. In preživil je vse strašne ure tiste tragične noči. Sam ni prav vedel, kako dolgo je stal tako zatopljen v svoje misli in spomine. Kar je ves izmučen planil in sobe in zaklical:

— Odpustita mi!... Odpustita mi! Dve urij je blodil po mestu; slednjč je pogledal na uro — bila je štiri. Od jutra ni ničesar jedel. Zavil je v bližino gostilno in naročil južino. Potem je pa krenil domov.

Doma je spravil v žep svezeni čekov in revolver. Noč nastane v tem letnem času zgodaj.

Iz strahu, da bi ne zamudil, je naišel izvoščka in mu obljubil bogato napitimo, če bo dobro pognal.

Boulevard de la Glacière, na vogalu ulice de la Sainte! — je zaklical izvoščku.

Tam so ga že čakali.

Ni se bal, da bi tisti, ki se je hotel z njimi sestati, ne prišli. Tudi oni so nestreno čakali, kdaj se polaste bogatega plena.

Ko je Zefyrina potolažila svoja pajdaša, je vzliknil:

— Vem za nekaj boljšega!

Možaka sta jo debele pogledala.

Ko sta pa videla, kako je zaprla vrata in stopila k vratom otroške sobice, da bi se prepričala, če otroka že spita, sta postala nestroma v svoji radovnosti.

— No, kaj pa je? — je vprašal Panouille.

— Kaj je? Le poslušajta!

In tisto je začela priporočevati o posetu dozdevnega detektiva, o njegovih predlogih glede Milčka in obljubbi, da se znova zglaši, ko bo doma Slišman.

— Kakšen pa je ta človek? — je vprašal Slimak radovedno.

Zefyrina ga je opisala.

— To je on! — je vzliknil lopov.

Tako sem si mislil, da ne more biti nihče drugi.

Večja množina makulaturnega papirja naprodaj po zelo ugodni ceni

Naslov pove uprava Slovenskega Naroda

V neizmerni žalosti naznamjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskrenoljubljeni sin, oziroma brat in nečak, gospod

Joso Bujas

stud.

včeraj, dne 13. t. m. po dolgem, mukapolnem trpljenju, previden s svetostajstvi, mirno premulin.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 15. oktobra 1932 ob 4. uri popoldne izpred hiše žalosti, Miklošičeva cesta št. 4, na pokopališču k Sv. Krizi.

V Ljubljani, dne 14. oktobra 1932.

TOMO oče — **MARA**, mati
LJUBMILA, FRANJO, VICE, JAKOB, sestra in bratje
STANKA, svakinja.

Vraje: Josip Zupančič, za »Narodno tiskarno«.

Gandhi v luči njegove pisave

Kaj pravi o Gandhiju dunajski grafolog Schermann, ki je proučil njegovo pisavo

Dunajski grafolog Rafael Schermann je proučil Gandhijevo pisavo in pravi, da je Gandhi nenavadan človek. Mož je star, njegov duh je pa ostal mlad, je izredno močan in se ne da od nobene strani vplivati. Vse njegovo življenje je prepleteno z boji, telo se upogiba pod težo tega, kar teži njegove možgane. Sklep dela in uresničuje tako naglo, da ljudje iz njegove okolice

Nikoli ne miruje, ne privošči si pravega počinka, ker nima časa. Omaže pod težo dela in desno oku mu je že močno opešalo. Hojo je zanemaril, ker vedno le sedi. Kadarski hodil, se mu pozna, da ima skrivljene noge. To privira, da ima preveč sedel. Mnogo je potovel, toda pa se nikoli ni hodil. Prepotoval je ves svet, pa se je vedno le vozil. Navadnemu človeku se zdi svet velik, njemu pa zelo majhen.

In Schermann odgovarja na poenana vprašanja o Gandhiju:

— Ali se vam zdi Gandhi vodja?

— Da, rojen je za vodjo.

— Za Evropca?

— Ne, Indija, Azija.

— Ali se vam zdi, da je fanatik?

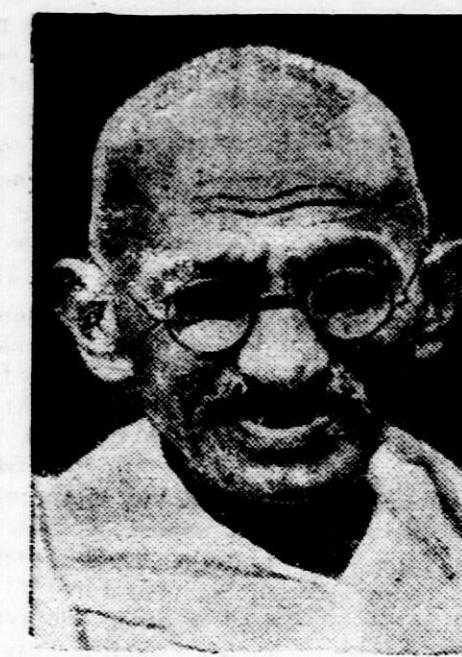
— Dela se fanatik, v resnici pa ni. Takih ljudi je na svetu malo. Če bi šlo po njegovem, bi bili na svetu sami angeli. Njemu pa preti vedno škoda in nesreča, ker se rad prenagli in zaleti takoj, da na mah pokvari vse, kar je bil dobrega napravil.

— Kaj pričakujete od tega moža v bližnji bodočnosti?

— Že več let ve, da mu preti nevarnost. Vidi jo v duhu pred seboj. Čuti, da lahko pokrene nekaj velikega, pri tem pa propada. Zase noči ničesar doseči, temveč vse za idejo, ki za njo živi. Bliža se silni nevihti, ki se iz njejovih kljic na pomoč ne bodo več slišali.

— Ali bo umrl Gandhi kot zmagovalec? Ali bo doživel uresničenje svoje ideje?

— Gandhi ve, da bo nekoga dne umrl za svojo idejo kot mučenik. Toda za to se ne zmeni. Kristus je bil krizan. Vedel je, kaj mu preti. Tako ve tudi Gandhi, kaj ga čaka. Zakone pozna in ve, da mu preti po zakonu to in to in vendar ga krši.

Recept za srečen zakon

V London je prispel iz južne Karoline 73letni Julius Britti, ki je že večkrat potoval okrog sveta, da bi bil njegov zakon srečen; mož potuje okrog sveta v prvi vrsti na željo svoje žene. Domu preživi vsako leto samo štiri mesece, osem mesecev pa na potovanju. Tako živi že celih 50 let. Ker se pa rad pomudi na enem kraju dolgo, je prepotoval v 50 letih svet samo 13 krat. Potuje sicer na željo svoje žene in seveda brez nje, toda žena ga posilja na potovanje samo zato, ker poznaj njegov nemirni življenj. Če bi ostal doma, bi njegov znacaj neprestano kašil zakonsko srečo in mir.

Britti je o tem prepričana in si zna pomagati. Čim začne mož seliti svojo posteljo iz ene sobe v drugo, je to za ženo zanesljivo znamenje, naj mu brž pripravi krovce in ga spremini na parnik. Po povratku s potovanja je mož nekaj mesecev ves vognju, obuja spomine in priporočuje ženi o svojih doživljajih in o vsem, kar je videl, žena ga pa rada posluša. Baje sta zelo srečna in v 50 letih skupnega življenga se nista še nobenkrat spričala. To je torej dober recept za zakonsko srečo, ima pa to slabu stran, da je pre-

cej drag. Brittie je namreč zapravil na svojih potovanjih že nad 30.000 funfov.

Vatikan gradi

Kakor prvi dve leti, tako tudi letos v vatikanski državi mnogo zidajo. Po lateranski pogodbi je dobila sveta stolica od Italije približno dve milijardi v gotovini in vrednostnih papirjih. In velenje tega denarja Vatikan investira v nova poslopja. Gradbeno delavnico Vatikana pa podpira tudi italijanska država, ki se je zavezala zgraditi na lastne stroške vatikansko železnico. Vsa druga vatikanska poslopja, kakor velika radiostacija, nova umetniška galerija, guvernerjeva palača, poštni urad itd. so bila zgrajena na stroške Vatikana.

Zadnji večji gradbeni projekt Vatikana je nova palača, kamor pride šest svetih kongregacij. Palačo so že začeli graditi, in sicer nasproti cerkve Santa Maria. Zgrajena bo v slogu te cerkve in drugih poslopj trga. Gradi jo inženjer Momo. Palača kongregacij bo imela zanimivo oklopno klet, visoka bo štiri nadstropja. Podzemni del je že dograjen, nadzemni pa bo pod streho v južnem prihodnjega leta; dograjen bo palača l. 1934. Od konkordata z Italijo je Vatikan neprestano največji stavbenik Rima.

Elegantne, prvovrstne izdelane oblike, popravljene hitro in poceni.

Ljubljana, Sečenborgova ulica 54,

Ivan Hren, Prešernova ulica 54,

I. nadstropje. 3766

BRZOPRIVLAJALNICA

za slavnostne in s prostorom

za delavnico izčem za takoj v

sredini mesta Ljubljane. Po-

nudbe na upravo tega lista

pod »Slaščičarna/3821« 3819

majhno, pač pa z velikim vrom, ali travnikom poleg poslopja, v okolici Ljubljane ali na Gorenjskem blizu železniške ali avto postaje, vzamem takoj v najem za daljšo dobo. Ponudbe na naslov: A. Pale, trg., Kranj.

NOVO HISO

z 2 sobama, kuhinjo in vrtom,